

Wissellocatie

📷 en 📄 door Hans van de Ven

Een oude schoolverlater was ik: meester wilde ik worden. Dus na de HBS en Kweekschool terug naar de lagere school, om pas op mijn 56^e de deur definitief achter me te sluiten voor een kantoorbaan. Het betreden van de oude jongensschool in Oosterhout roept dan ook veel herinneringen op. Bij clubgenoot Willem trouwens minstens net zo. We bewonderen de

bouwkundige staat van het gebouw; heel veel historische details zijn bewaard gebleven. Zoals de emailen bordjes boven de deuren: "klas 4". Maar tegelijkertijd is het interieur omgetoverd (ja, dat is het juiste woord!) tot een magische wereld. Wat een prachtige inrichting. De magnifieke poppenhuizen zijn te zien in de ramen van een decor met huizengevels. Stuk voor stuk mooi uitgelicht. Zet ons maar een avondje voor zulke kijkdozen; we kijken onze ogen uit. Wat een liefde straalt ons tegemoet. Modelbouwers hebben topcreaties afgeleverd.

En zo gaat het lokaal na lokaal. In Het Poppenparadijs (trek gerust die kastdeurtjes open als je niet bang bent!) net zo oogstrelend fraai als bij De Voorstelling Begint en het Kaaiendonks Carnavalsmuseum. Ook bij Kom je spelen halen Willem en ik herinneringen op aan onze lang vervlogen jeugd (we hebben het hier vanzelfsprekend niet over onze géést...) en bij Stoer Speelgoed troffen we met onze instemming ook modeltreinen aan.

Maar we kwamen natuurlijk naar Speelgoedmuseum "Op Stelten" in Oosterhout (NB) voor de wisseltentoonstelling, die tot zondag 30 oktober wordt verzorgd door de NMF. En dat is boffen: hier is een extra groot lokaal voor beschikbaar. Midden in de zaal staan maar liefst

drie Märklinspeelbanen opgesteld. Ja, zo trek je de kinderen wel naar binnen. Ze staan direct met de hand aan de knoppen. Of - in het geval van een schattig klein meisje - te spelen met de dieren die rond het spoor te vinden zijn. Aanwijzingen van opa en oma worden totaal niet opgemerkt, zo gaan ze op in hun spel. Enthousiaste uitroepen bewijzen dat ze hier wel even bezig blijven. Wij kijken ondertussen rond. De NMF onderhoudt uitstekende contacten in de modelspoorwereld. Een stuk of zes prachtige glazen vitrines zijn gevuld en verzorgd door de Stichting Doorreis. Keurig gerangschikt op aansprekende thema's, zoals de diverse NS-elloks (1100, 1200, 1600), de blokkendozen, Plan E, hondenkoppen, de muizen.

Maar ook bijzondere onderwerpen als houten coupé's, witmetaal producten en niet te vergeten een prachtige verzameling Philotrainsmodellen (het water loopt je in de mond!) komen aan bod. Verder een vitrine met een overzicht van gangbare schalen en van meerdere railsoorten. Ook de reclame wordt niet vergeten. Allerlei locs en wagons met advertentieteksten en logo's zijn te zien: Railhobby, Bart Smit, Heineken (een schap vol!), Friesche Vlag, Bavaria, Mars, Giroblauw (paste heel goed bij Willem en mij). Stichting Doorreis heeft er niet veel mee op en noteert: "Bijna alle fabrikanten maken zich er schuldig aan". Alles is voorzien van korte, krachtige teksten. Kleine kanttekening: lang niet alle rijdend materieel staat op rails en dat oogt net even minder.

We telden ook tenminste acht zeer verschillende diorama's en modules. Aangeleverd door NProject en meerdere modelbouwverenigingen. We zeiden toch al: de NMF heeft een waardevol netwerk. Toppers zijn voor ons de Hefbrug (ooit deel van een demonstratiebaan in het Spoorwegmuseum), de Magnetron (de draaischijf voor het bereiden van voedsel werd dus vervangen door een draaischijf om locs te

keren), de Vioolkoffer (herfst in Douai, mijnstreek in Noord-Frankrijk) en de Kijkbuis (liefdevol gedetailleerd en gewetherd industriespoor). Een andere modelbaan die aandacht verdient is "Fantasie eiland" van Albert Winkel. Hier is geen sprake van nauwgezette nabootsing van een landschap. Hier is een prettig onbevangen geest te ontwaren. Een huisje hangt bouwkundig onverantwoord over de rotswand en heeft een meegebogen wand om de trein te laten passeren. In een geheimzinnige grot woont hagedis Lizzy. Lekker gek grote bloemen (van de Action) kleuren het eiland, waarop van alles te zien en ontdekken valt.

Op een fors filmdoek werd een video vertoond met prachtige beelden van modelbouwclubs (we ontwaarden zelfs onze eigen Modelbouw Vereniging Arnhem), maar ook van het echte spoorbedrijf. Fraaie luchtopnames, afgewisseld met beelden vanuit de loc. Ook hier korte introductieteksten. Het geluid stond zacht genoeg om het enthousiasme van kinderen niet te verstoren, maar daardoor is niet alles woordelijk te volgen. Ernstigste kanttekening van Willem en mij, gezeten op het bankje: het filmdoek hangt niet mooi strak, waardoor die prachtige treinen onbedoeld door het Nederlandse landschap lijken te golven.

We zwijmelen nog even weg bij de mooie vitrinekast met meerdere Adler-treinen, zoals die in 1835 van Neurenberg naar Fürth reden. Een Trix-product. Stoomlocomotief Mustang (schaal 1:11), gebouwd door Wim Löring, vormt het pronkstuk. Koffie en appeltaart smaken ons prima, maar het wordt tijd huiswaarts te keren en van daaruit iedereen op te roepen spoorslags naar het Speelgoed- en carnavalsmuseum af te reizen, met een extra aanmoediging voor treinidolaten om dit vóór eind oktober te doen.

www.speelgoedmuseum.nl en www.stichtingdoorreis.nl